

ایلی و مجنون

حکیم نظامی گنجوی

نگارنده: قنبر شکری پینوندی



سرشناسه: شکری پینوندی، قنبر، ۱۳۵۸ - اقباس

عنوان قراردادی: لیلی و مجنون

عنوان و نام پدیدآورنده: لیلی و مجنون به نثر روان / مؤلف: حکیم نظامی گنجوی؛ نگارنده: قنبر شکری پینوندی.

مشخصات نشر: قم: آوای شمال، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۱۹-۱۴-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا.

یادداشت: کتاب حاضر اقباسی از «لیلی و مجنون نظامی» است.

موضوع: نظامی، الیاس بن یوسف، ۹۵۳۰-۹۴۱۶ ق. لیلی و مجنون—اقباس‌ها

موضوع: داستان‌های فارسی—قرن ۱۴

موضوع: شعر فارسی—قرن

شناسه افزوده: نظامی، الیاس بن یوسف، ۹۵۳۰-۹۴۱۶ ق. لیلی و مجنون

رده بندی کنگره: ۸۱۲۳/۵۱۴۷۶۳/۹ ۱۳۹۸

رده بندی دیویی: ۳۰۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۱۰۱۹۰۱۰

انتشارات آوای شمال

نام کتاب لیلی و مجنون به نثر روان

مؤلف حکیم نظامی گنجوی

ناشر آوای شمال

تیراژ ۵۰۰

چاپ وایعصر

نوبت چاپ اول ۹۸

امور فنی محسن شکری پینوندی

شابک ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۱۹-۱۴-۸

قیمت ۳۶۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

۰۹۱۹۲۵۱۹۶۶۷ - ۰۹۱۲۲۵۱۹۶۶۷

فهرست مطالب

۹ مقدمه

«بخش اول»

۱۳	به نام ایزد بخشاینده
۱۷	در نعمت سید المرسلین محمد صلی الله علیه و سلم
۱۹	صفت معراج نبی صلی الله علیه و سلم
۲۱	در برهان قاطع وحدت آفرینش
۲۶	در سبب نظم کتاب
۳۰	در مدح شروانشاه اخستان بن منوچهر
۳۳	خطاب زمین بوس
۳۵	سپردن فرزند محمد به ملک شروانشاه منوچهر اخستان
۳۶	در مذمت حسودان
۳۹	در عذر شکایت
۳۹	در نصیحت و پند فرزند خویش
۴۰	در ستایش سخن گوید
۴۱	یادکردن سخن جمعی از گذشتگان
۴۶	آغاز داستان لیلی و مجنون
۵۰	آشکار شدن مجنون در عشق لیلی
۵۱	صفت مجنون در عشق لیلی
۵۳	رفتن مجنون به نظاره لیلی
۵۵	رفتن پدر مجنون به خواستاری لیلی
۵۷	ملامت کردن خویشان مجنون را
۶۲	آمدن پدر مجنون پیش مجنون و نصیحت کردن
۶۶	پند دادن پدر مجنون را
۶۸	جواب دادن مجنون پدر را
۶۹	حکایت
۷۰	صفت لیلی از عشق مجنون
۷۴	به هم رسیدن مجنون و لیلی

- خواستن ابن سلام لیلی را ۷۷
- رسیدن نوفل به مجنون و عشرت ساختن ۷۸
- تقاضا کردن مجنون از نوفل و وصال لیلی ۸۲
- مصاف کردن نوفل با قبیله لیلی ۸۳
- خشم گرفتن مجنون از نوفل و دیگر مصاف کردن ۸۶
- دگر بار مصاف کردن نوفل با پدر لیلی و فرصت یافتن ۸۷
- آمدن پدر لیلی به نزدیک و زاری کردن ۸۹
- باز خریدن مجنون آهوان را از صیاد ۹۲
- باز خریدن مجنون گورن را از صیاد ۹۴
- خطاب مجنون با راغ ۹۶
- بردن پیرزن مجنون را در خرگاه لیلی ۹۸
- دادن پدر لیلی را به ابن سلام ۱۰۱
- داماد شدن ابن سلام بر لیلی ۱۰۳
- حکایت ۱۰۵
- در صفت لیلی با شوهر در وفاداری او ۱۰۷
- رسیدن پدر مجنون به او و پند دادن ۱۱۰
- عذر خواستن مجنون از پدر ۱۱۴
- وداع کردن پدر مجنون و بازگشتن و وفات یافتن ۱۱۶
- خبر یافتن مجنون از وفات پدر ۱۱۸
- در بیابان گشتن مجنون و الفت گرفتن با دد و دام ۱۲۱
- حکایت در نیکی ۱۲۴
- در صفت شب و مدح پادشاه ۱۲۶
- در صف روز ۱۳۰
- آمدن سلیم عامر به سلام مجنون و آوردن مادر مجنون ۱۴۱
- رسیدن ملک به خانه زاهد ۱۴۴
- خبردار شدن مجنون از وفات مادر خود زاری کردن ۱۴۷
- نشستن لیلی و مجنون با یکدیگر و بیت خواندن مجنون ۱۴۹
- غزل خواندن مجنون در حضور لیلی ۱۵۳
- آمدن سلام بغدادی به دیدن مجنون ۱۵۷
- صفت بزرگواری مجنون ۱۶۲

۱۶۳	قصه زید و زینت و وفاداری در حق مجنون
۱۶۶	وفات یافتن ابن سلام شوهر لیلی
۱۷۰	خبر یافتن مجنون از مرگ شوهر لیلی
۱۷۲	نیایش کردن لیلی پیش خدای تعالی و تقدس
۱۷۳	رسیدن لیلی و مجنون به یکدیگر به شرط عصمت
۱۸۱	وفات یافتن لیلی و صفت خزان کردن
۱۸۶	آگاهی دادن زید مجنون را از وفات لیلی
۱۹۰	آمدن سلام بغدادی بار دیگر به دیدن مجنون
۱۹۳	وفات مجنون بر سر تربت لیلی
۱۹۷	گفتار دیگر اندر خواب دیدن زید لیلی را و مجنون
۱۹۹	گفتار اندر ختم کتاب

بخش دوم

۲۰۵	آغاز داستان
۲۰۶	آغاز عشق لیلی و مجنون
۲۰۸	رفتن پدر مجنون به خواستگاری لیلی
۲۰۹	زاری مجنون از عشق لیلی
۲۱۰	بردن مجنون به کعبه
۲۱۳	وصف زیبایی لیلی
۲۱۳	کمک کردن نوفل به مجنون
۲۱۵	نبرد نوفل با قبیله لیلی
۲۱۶	دومین نبرد نوفل با قبیله لیلی
۲۱۷	رهانیدن مجنون آهوان را از چنگ صیاد
۲۱۸	گفتار مجنون با زاغ
۲۱۹	حدیث مجنون و پیر زال
۲۲۰	عروس لیلی
۲۲۲	رفتن پدر مجنون به دیدار فرزند
۲۲۳	آگاه شدن مجنون از مرگ پدر
۲۲۴	مهربانی مجنون با جانوران

۲۲۴	نوشتن نامه‌ای توسط لیلی برای مجنون و پاسخ دادن آن توسط
۲۲۴	مجنون
۲۲۵	رفتن سلیم عامری به دیدار مجنون
۲۲۵	دیدار مجنون با مادر
۲۲۶	خواندن لیلی، مجنون را
۲۲۸	مرگ ابن سلام
۲۲۹	مرگ لیلی
۲۳۰	زاری مجنون بر سر قبر لیلی
۲۳۰	پایان ماجرا
۲۳۱	شکایت پیرزن از پادشاه
۲۳۴	جوان رازدار
۲۳۶	حکایت زاهد آزاده
۲۳۶	پاداش نیکی کردن

مقدمه

جمال الدین ابو محمد الیاس بن زکی متخلص به نظامی در سال ۵۳۵ هـ ق در گنجه (از شهرهای جمهوری آذربایجان کنونی) به دنیا آمد. وی شاعری توانا و داستان سرایی برجسته از ایران بود که در قرن ششم هجری به عنوان پیشوای داستان سرایی در ادب فارسی شناخته شد.

نام پدرش یوسف و نام مادرش رئیسه بود. او هیچ گاه از زادگاهش راضی و خشنود نبود، اما تمام عمر خود را در گنجه سپری کرد.

از زندگانی نظامی اطلاع دقیقی در دست نیست. در مورد تولد و وفاتش تذکره نویسان متفاوت گفته‌اند. ولی ما می‌دانیم که او در گنجه می‌زیسته و در همین شهر در بین سال‌های ۶۰۲-۶۱۲ در گذشته است.

در آثار نظامی از ابتدا تا آخر حتی یک حرف زشت یا رکیک مشاهده نمی‌شود. وی به خاطر عظمت داستان سرایی گنجه معروف گشته است.

باید اشاره کنم که مقام بلند حکیم ابوالقاسم فردوسی توسی در زمینه داستان سرایی جایگاهی ویژه دارد که هرگز کسی را رخصت مقایسه با او با دیگر گویندگان این عصر نمی‌دهد و اعتبار والای شاهنامه هرگز قابل مقایسه با دیگر آثار این دوران نیست که نشست او بر ستیغ بلند حماسه سرایی ایران جاودانه است.

آنچه امروز ما را از خواندن آثار گوینده بزرگ گنجه مسلم می‌گردد این است که در می‌یابیم هیچ گوینده‌ای چون او نتوانسته به بیان ریزه کاری‌های ظریف ادبی بپردازد و از دید خود بیانگر نکته‌های حساس زندگی قهرمانان داستان خود باشد.

لیلی و مجنون با بهترین و جذاب‌ترین رمانهای کلاسیک دنیا برابری می‌کند و قصه عشق دو جوان را که هیچ گاه به آلودگی نمی‌انجامد بیان کرده است.

اشعار نظامی گنجوی با سرچشمه فرهنگ ایرانی او، ایران قبل از اسلام و بعد از اسلام را وحدت می‌بخشد.

از مهمترین آثار نظامی خمسه یا همان پنج گنج است که این خود شامل پنج مثنوی است که عبارتند از: مخزن الاسرار، خسرو و شیرین، لیلی و مجنون، اسکند نامه و هفت پیکر که آن هفت گنبد و بهرام نامه هم می‌گویند.

نظامی از برترین حکمای زمان خود بود و در رشته‌های بسیاری به تدریس پرداخته است.

در این دفتر داستان لیلی و مجنون را در دو بخش مجزا یعنی در یک بخش آن اشعار نظامی و در بخش دیگر آن را از نظم به نثر درآورده و به صورت داستانی به همراه چند داستان جذاب دیگر برای شما عرضه کرده است. امید آن را داریم که مورد پسند شما خوانندگان عزیز قرار گیرد.